

Верховний
Суд

Касаційне провадження: особливості розгляду господарських справ Великою Палатою Верховного Суду

Віталій Уркевич

суддя Великої Палати Верховного Суду
доктор юридичних наук, професор

Лекція в Інституті права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
м. Київ, 06 листопада 2020 року

Питання до висвітлення

- ❑ касаційна скарга
- ❑ відкриття касаційного провадження
- ❑ касаційний розгляд
- ❑ порядок формування та повноваження Великої Палати Верховного Суду
- ❑ касаційний перегляд господарських справ Великою Палатою Верховного Суду

КАСАЦІЙНА СКАРГА

Касаційне провадження

- одна із **стадій господарського процесу**, метою якої є перевірка законності та обґрунтованості рішень і ухвал суду першої інстанції **після їх перегляду в апеляційному порядку**, а також постанов і ухвал апеляційного суду
- це перевірка судом третьої (касаційної) інстанції законності та обґрунтованості **судових рішень, що набрали законної сили**
- назва походить від лат. Cassatio, що означає **скасування, знищення**
- регламентовано **главою 2 Розділу IV «Перегляд судових рішень»** Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК)

Суд касаційної інстанції (1)

- судом касаційної інстанції є **Верховний Суд**
- Верховний Суд є найвищим судом у системі судустрою України, який **забезпечує сталість та єдність судової практики** у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом
- **ВИСНОВКИ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ПРАВА**, викладені у постановах Верховного Суду, **є обов'язковими для всіх суб'єктів владних повноважень**, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить відповідну норму права та **враховуються іншими судами при застосуванні таких норм права**

Суд касаційної інстанції (2)

➤ У складі Верховного Суду діють:

- 1) Велика Палата Верховного Суду;
- 2) Касаційний адміністративний суд;
- 3) Касаційний господарський суд;
- 4) Касаційний кримінальний суд;
- 5) Касаційний цивільний суд

➤ до складу кожного касаційного суду входять **судді відповідної спеціалізації**

➤ у кожному касаційному суді **утворюються судові палати** з розгляду окремих категорій справ з урахуванням спеціалізації суддів

Право касаційного оскарження (1)

- **статтею 129 Конституції України** забезпечується право на апеляційний перегляд справи та **у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення**
- **мають учасники справи** (сторони, тобто позивач та відповідач, а також треті особи), **а також особи**, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, інтереси та (або) обов'язки (ч. 1 ст. 287 ГПК)
- має особа, яка не брала участі у справі, якщо **в мотивувальній частині рішення містяться висновки суду** про права, інтереси та (або) обов'язки цієї особи, або **у резолютивній частині рішення суд прямо вказав про права, інтереси та (або) обов'язки такої особи**. Будь-який інший правовий зв'язок між скаржником і сторонами спору не може братися до уваги (постанова КГС ВС від 05 травня 2020 року у справі № 910/9254/18, ОП КГС ВС від 15 травня 2020 року у справі № 904/897/19)

Право касаційного оскарження (2)

- касаційна скарга згідно зі ст. 287 ГПК **може бути подана на:**
 - 1) **рішення суду першої інстанції після апеляційного перегляду справи та постанову суду апеляційної інстанції;**
 - 2) **ухвали суду першої інстанції, зазначені в пунктах 3, 6, 7, 13, 14, 21, 25, 26, 28, 30 ч. 1 ст. 255 цього Кодексу, після їх перегляду в апеляційному порядку;**

Право касаційного оскарження (3)

➤ касаційна скарга **може бути подана на:**

3) **ухвали суду апеляційної інстанції про** відмову у відкритті або закритті апеляційного провадження, **про** повернення апеляційної скарги, **про** зупинення провадження, **щодо** забезпечення позову, заміни заходу забезпечення позову, **щодо** зустрічного забезпечення, **про** відмову ухвалити додаткове рішення, **про** роз'яснення рішення чи відмову у роз'ясненні рішення, **про** внесення або відмову у внесенні виправлень у рішення, **про** повернення заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, **про** відмову у відкритті провадження за нововиявленими або виключними обставинами, **про** відмову в задоволенні заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, **про** заміну сторони у справі, **про** накладення штрафу в порядку процесуального примусу, **окремі ухвали;**

Право касаційного оскарження (4)

➤ касаційна скарга **може бути подана на:**

4) ухвали і постанови суду першої інстанції після їх перегляду в апеляційному порядку та постанови суду апеляційної інстанції **у справах про банкрутство (неплатоспроможність)** у випадках, передбачених **Законом України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»** та **Кодексом України з процедур банкрутства**

Підстави касаційного оскарження (1)

- підставами касаційного оскарження **ухвал суду першої і апеляційної інстанції є неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права**
- **неправильне застосуванням норм матеріального права** – неправильне тлумачення закону, або застосування закону, який не підлягає застосуванню, або незастосування закону, який підлягав застосуванню
- **порушення норм процесуального права** – дія або бездіяльність суду, які суперечать встановленому законом процесу господарського судочинства

Підстави касаційного оскарження (2)

- підставами касаційного оскарження **рішень суду першої інстанції та постанов суду апеляційної інстанції** є неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права **ВИКЛЮЧНО В ТАКИХ ВИПАДКАХ:**
 - 1) якщо **суд апеляційної інстанції** в оскаржуваному судовому рішенні застосував норму права **без урахування висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладеного у постанові Верховного Суду,** крім випадку наявності постанови Верховного Суду про відступлення від такого висновку;
 - 2) якщо скаргник **вмотивовано обґрунтував необхідність відступлення від висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах,** викладеного у постанові Верховного Суду та застосованого судом апеляційної інстанції в оскаржуваному судовому рішенні;

Підстави касаційного оскарження (3)

- підставами касаційного оскарження **рішень суду першої інстанції та постанов суду апеляційної інстанції** є неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права **виключно в таких випадках:**
 - 3) **якщо відсутній висновок Верховного Суду** щодо питання застосування норми права у подібних правовідносинах;
 - 4) **якщо судове рішення оскаржується з підстав, передбачених частинами 1, 3 ст. 310 цього Кодексу**, а саме якщо: справу розглянуто і вирішено **неповноважним складом суду**; в ухваленні судового рішення брав участь **суддя, якому було заявлено відвід**; судове **рішення не підписано** будь-яким із суддів; суд **не дослідив зібрані у справі докази**; суд розглянув у порядку спрощеного позовного провадження справу, яка **підлягала розгляду за правилами загального позовного провадження** тощо

Строк та порядок подання касаційної скарги

- касаційна скарга подається **протягом 20-ти днів** з дня проголошення судового рішення
- у разі **оголошення лише вступної та резолютивної частини** судового рішення – строк обчислюється з дня складення повного судового рішення
- строк на касаційне оскарження **може бути поновлений за заявою скаржника в разі пропуску з поважних причин** (але не більше ніж через 1 рік з дня складення повного тексту рішення)
- касаційна скарга подається **безпосередньо до Верховного Суду**

Форма і зміст касаційної скарги (1)

- касаційна скарга подається **у письмовій формі**
- у скарзі згідно з ч. 2 ст. 290 ГПК **повинно бути зазначено:**
 - найменування суду касаційної інстанції;
 - найменування особи, яка подає скаргу та інших учасників справи;
 - судові рішення, що оскаржують;
 - підстави оскарження судових рішень, вимоги особи;
 - дата отримання копії судового рішення суду апеляційної інстанції, що оскаржується;
 - перелік доданих до скарги документів

Форма і зміст касаційної скарги (2)

- скарга **підписується особою, яка подає скаргу, або її представником.** Представником додається довіреність або інший документ, що посвідчує повноваження представника
- до скарги **додаються докази,** що підтверджують **дату отримання копії** оскаржуваного рішення суду апеляційної інстанції, **документи, що підтверджують сплату судового збору** (або щодо звільнення від його сплати)
- особа, яка подає касаційну скаргу, **надсилає іншим учасникам справи копію цієї скарги і доданих до неї документів,** які у них відсутні, листом з описом вкладення

ВІДКРИТТЯ КАСАЦІЙНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Залишення касаційної скарги без руху (1)

- касаційна скарга **реєструється у день її надходження** до суду та не пізніше наступного дня передається судді-доповідачу
- у разі якщо касаційна скарга **оформлена з порушенням установлених вимог** суддя-доповідач постановляє **ухвалу про залишення скарги без руху**
- питання про залишення касаційної скарги без руху вирішується **протягом 20-ти днів з дня надходження касаційної скарги**
- в ухвалі про залишення касаційної скарги без руху зазначаються **недоліки скарги, спосіб і строк їх усунення, який не може перевищувати 10-ти днів з дня вручення ухвали**. Суд в такій ухвалі повинен зазначити **точну суму судового збору**, яку необхідно сплатити (доплатити)

Залишення касаційної скарги без руху (2)

- якщо скаржник усунув недоліки касаційної скарги у строк, встановлений судом, вона вважається поданою у день первинного її подання до суду та приймається до розгляду
- якщо особа не усунула недоліки касаційної скарги у строк, встановлений судом, скарга вважається неподаною і повертається особі

Повернення касаційної скарги (1)

➤ касаційна скарга не приймається до розгляду і повертається судом якщо:

1) касаційна скарга подана особою, яка не має процесуальної дієздатності, не підписана, підписана особою, яка не має права її підписувати, або особою, посадове становище якої не зазначено;

2) скаргу подано у інший спосіб, ніж до суду касаційної інстанції;

Повернення касаційної скарги (2)

➤ касаційна скарга **не приймається до розгляду і повертається судом** якщо:

3) до надіслання ухвали про відкриття касаційного провадження від особи, яка подала скаргу, **надійшла заява про її відкликання**;

4) у касаційній скарзі **не викладені передбачені цим Кодексом підстави** для оскарження судового рішення в касаційному порядку.

Відмова у відкритті касаційного провадження (1)

- суд касаційної інстанції **відмовляє у відкритті касаційного провадження у справі**, якщо:
 - 1) скаргу подано **на судові рішення, що не підлягає касаційному оскарженню**;
 - 2) **є ухвала про закриття провадження** у зв'язку з відмовою від поданої раніше скарги цієї ж особи на це саме судове рішення;
 - 3) **є постанова про залишення касаційної скарги цієї ж особи без задоволення або ухвала про відмову у відкритті касаційного провадження** за касаційною скаргою цієї особи на це саме судове рішення;

Відмова у відкритті касаційного провадження (2)

➤ суд касаційної інстанції відмовляє у відкритті касаційного провадження у справі, якщо:

4) скаржником у строк, визначений судом, не подано заяву про поновлення строку на касаційне оскарження або наведені підстави для поновлення строку на касаційне оскарження визнані судом неповажними;

5) Верховний Суд уже викладав у своїй постанові висновок щодо питання застосування норми права у подібних правовідносинах і суд апеляційної інстанції переглянув судові рішення відповідно до такого висновку

Відмова у відкритті касаційного провадження (3)

- ухвала про відмову у відкритті касаційного провадження **підписується всім складом суду і повинна містити мотиви**, з яких суд дійшов висновку про відсутність підстав для відкриття касаційного провадження
- ухвалу про відмову у відкритті касаційного провадження суд постановляє **не пізніше ніж через 20-ть днів з дня надходження касаційної скарги** або з дня закінчення строку на усунення недоліків

Відкриття касаційного провадження (1)

- касаційне провадження **відкривається за відсутності підстав** для залишення касаційної скарги без руху, повернення касаційної скарги чи відмови у відкритті касаційного провадження
- в ухвалі про відкриття касаційного провадження суд **повідомляє про дату, час і місце розгляду скарги**, а також про витребування матеріалів справи
- до відкриття касаційного провадження учасники справи **мають право подати заперечення проти відкриття провадження**

Відкриття касаційного провадження (2)

- питання про відкриття касаційного провадження у справі **вирішується колегією суддів у складі 3-х суддів**
- питання відкриття вирішується **не пізніше 20-ти днів з дня надходження касаційної скарги** або з дня надходження заяви про усунення недоліків
- учасники справи **мають право подати відзив на касаційну скаргу в письмовій формі** протягом строку, встановленого в ухвалі про відкриття касаційного провадження

КАСАЦІЙНИЙ РОЗГЛЯД

Межі касаційного перегляду

- суд касаційної інстанції **в межах доводів та вимог касаційної скарги, які стали підставою для відкриття провадження**, та на підставі встановлених фактичних обставин справи **перевіряє правильність застосування судом першої чи апеляційної інстанції норм матеріального і процесуального права**
- суд касаційної інстанції **не має права встановлювати або вважати доведеними обставини**, що не були встановлені у рішенні або постанові суду чи відхилені ним, **вирішувати питання про достовірність того чи іншого доказу**, про перевагу одних доказів над іншими, **збирати чи приймати до розгляду нові докази** або додатково перевіряти докази
- у суді касаційної інстанції **не приймаються і не розглядаються вимоги, що не були предметом розгляду в суді першої інстанції**. Зміна предмета та підстав позову не допускається

Порядок розгляду касаційної скарги (1)

- розгляд справ у суді касаційної інстанції здійснюється **у судовому засіданні з повідомленням учасників справи** в порядку спрощеного позовного провадження (особливості такого провадження визначені ст. 252 ГПК)
- перегляд рішень суду першої інстанції та постанов апеляційної інстанції у справах, **ціна позову в яких не перевищує 500 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, здійснюється без повідомлення** учасників справи, крім справ, які не підлягають розгляду в порядку спрощеного провадження (**про банкрутство, з корпоративних відносин, щодо захисту права інтелектуальної власності тощо**)
- **перегляд ухвал суду першої та апеляційної інстанцій** (крім ухвал, якими закінчено розгляд справи) здійснюється **без повідомлення учасників справи**

Порядок розгляду касаційної скарги (2)

- **головуючий відкриває судове засідання** і оголошує, яка справа, за чиєю скаргою та на рішення, ухвалу якого суду розглядається
- **суддя-доповідач доповідає** в необхідному обсязі зміст оскаржуваного рішення суду та доводи касаційної скарги
- учасники справи **дають свої пояснення щодо касаційної скарги** та відзиву на неї в порядку, встановленому головуючим. Суд може обмежити тривалість пояснень, встановивши для всіх учасників справи рівний проміжок часу
- вислухавши пояснення учасників справи, **суд виходить до нарадчої кімнати**

Нарадча кімната суду

➤ спеціально обладнане приміщення для ухвалення судових рішень

➤ таємниця нарадчої кімнати:

ніхто не має права перебувати в нарадчій кімнаті, крім складу суду, який розглядає справу;

під час перебування в нарадчій кімнаті суддя не має права розглядати інші судові справи;

судді не мають права розголошувати хід обговорення та ухвалення рішення у нарадчій кімнаті

Проголошення рішення судом касаційної інстанції

- проголошується у судовому засіданні, яким завершується розгляд справи, публічно
- рішення суду особи, присутні в залі, **заслуховують стоячи**
- суд може проголосити **лише вступну та резолютивну частини рішення**
- датою ухвалення рішення **є дата його проголошення** (незалежно від того, яке рішення проголошено - повне чи скорочене)
- у разі неявки всіх учасників справи у судове засідання, яким завершується розгляд справи, розгляду справи без повідомлення (виклику) учасників справи **суд підписує рішення без його проголошення**
- датою ухвалення рішення, ухваленого за відсутності учасників справи, **є дата складення повного судового рішення**

ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ТА
ПОВНОВАЖЕННЯ

ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ ВЕРХОВНОГО
СУДУ

Велика Палата Верховного Суду

- постійно діючий **колегіальний орган** Верховного Суду
- входить **21 суддя Верховного Суду** – по 5 з кожного касаційного суду (обираються на 3 роки) та Голова Верховного Суду за посадою
- суддя Верховного Суду, обраний до Великої Палати, а також Голова Верховного Суду **не здійснюють правосуддя у відповідному касаційному суді**
- організовує роботу **Секретар Великої Палати**, який обирається її суддями шляхом таємного голосування на 3 роки

Повноваження Великої Палати ВС

- перегляд судових рішень **у касаційному порядку** з метою забезпечення однакового застосування судами норм права
- діє як **суд апеляційної інстанції** у справах, розглянутих Верховним Судом як судом першої інстанції (адміністративні справи щодо законності постанов Верховної Ради України, указів і розпоряджень Президента України, актів Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів)
- переглядає рішення національних судів на підставі **рішення Європейського суду з прав людини**
- аналізує **судову статистику** та вивчає **судову практику**, здійснює узагальнення судової практики

КАСАЦІЙНИЙ ПЕРЕГЛЯД
ГОСПОДАРСЬКИХ СПРАВ

ВЕЛИКОЮ ПАЛАТОЮ ВЕРХОВНОГО
СУДУ

Підстави для передачі справ на розгляд Великої Палати ВС

- справа підлягала розгляду на **спільному засіданні відповідних судових палат Верховного Суду України**
- необхідність **відступу від висновку щодо застосування норми права** у подібних правовідносинах, викладеного в раніше ухваленому рішенні Верховного Суду, Верховного Суду України або Великої Палати ВС
- наявність у справі **виключної правової проблеми**
- оскарження судового рішення з підстав **порушення правил предметної чи суб'єктної юрисдикції**

Порядок передачі справ

- справу **передає суд, який розглядає справу в касаційному порядку** (після відкриття касаційного провадження)
- питання про передачу справи на розгляд Великої Палати ВС вирішується судом **за власною ініціативою або за клопотанням учасника справи до прийняття постанови** судом касаційної інстанції
- передача здійснюється **ухвалою суду касаційної інстанції**
- у разі відсутності підстав для передачі справи, вона **повертається (передається) відповідній колегії для розгляду**, про що постановляється ухвала
- **повторна передача не допускається** (з тієї ж самої підстави)

Підстави повернення справ Великою Палатою ВС

➤ Справа повертається до касаційного суду, якщо Велика Палата ВС дійде висновку про:

1) **відсутність підстав для передачі** справи на її розгляд

2) **недоцільність розгляду справи** Великою Палатою Верховного Суду, зокрема через:

✓ **відсутність** виключної правової проблеми

✓ **наявність висновку щодо застосування норми права** у подібних правовідносинах, викладеного в раніше ухваленому рішенні Великої Палати Верховного Суду

✓ **висловлення правової позиції щодо юрисдикції спору** у подібних правовідносинах

Відступ від висновку щодо застосування норми права (1)

- висновок щодо застосування норми права у подібних правовідносинах
- ВСУ – подібними є правовідносини, де тотожними є предмети спору, підстави позову, зміст позовних вимог та встановлені фактичні обставини, а також наявне однакове матеріально-правове регулювання спірних відносин (постанова від 29 березня 2017 року у справі № 444/2909/15-ц)
- подібні правовідносини – це правовідносини, що мають лише певні спільні риси з іншими, так і такі, що є тотожними з ними, тобто такими самими як інші
- процесуальний закон не вимагає тотожності правовідносин

Відступ від висновку щодо застосування норми права (2)

- відступ від висновку як Верховного Суду у складі колегії суддів (палати, об'єднаної палати) **іншого касаційного суду, так і Великої Палати ВС, а також Верховного Суду України**
- відступ від висновку – **зміна або доповнення** існуючого або ж формулювання Великою Палатою ВС **нового висновку** щодо застосування норми права
- касаційний суд **має утриматися від формулювання власного висновку** щодо застосування тієї чи іншої норми права у подібних правовідносинах при передачі справ на розгляд Великої Палати ВС

Відступ від висновку щодо застосування норми права (3)

- Підстави для повернення справ Великою Палатою ВС:
 - ✓ відсутність подібності правовідносин
 - ✓ застосування судами різних норм права (не однієї й тієї ж)
 - ✓ відсутність підстав для відступу від власного висновку Великої Палати ВС (відсутність помилковості висновку, сталість суспільних відносин та їх правового регулювання)

Виключна правова проблема (1)

- **новела** процесуального законодавства
- **мета передачі справи** на розгляд Великої Палати ВС з виключною правовою проблемою:
 - ✓ забезпечення розвитку права
 - ✓ формування єдиної правозастосовчої практики

Виключна правова проблема (2)

- кількісний та якісний **показники**
- правова проблема наявна **не в одній конкретній справі**, а в невизначеній кількості справ
- існує **невизначеність правового регулювання** відповідних суспільних відносин
- **відсутня стала судова практика** у відповідних питаннях
- **відсутні процесуальні механізми** вирішення або ж їх неефективність
- необхідність **застосування аналогії закону чи права**

Порушення правил юрисдикції (1)

- **правила юрисдикції** – статті 20-23 § 1 «Предметна та суб'єктна юрисдикція господарських судів» глави 2 «Юрисдикція» ГПК України, статті 19-22 § 1 «Предметна та суб'єктна юрисдикція» глави 2 «Цивільна юрисдикція» ЦПК України, стаття 19 § 1 «Предметна юрисдикція» глави 2 «Адміністративна юрисдикція» КАС України
- з підстав порушення правил предметної чи суб'єктної юрисдикції судове рішення **оскаржує учасник справи**
- вказівка на порушення правил юрисдикції має міститися **в касаційній скарзі**

Порушення правил юрисдикції (2)

- зазначення про порушення правил юрисдикції **не в касаційній скарзі, а в інших документах**
- незважаючи на оскарження судового рішення з підстав порушення правил юрисдикції, **прохання залишити судові рішення попередніх інстанцій без змін**
- вказівка на порушення правил юрисдикції **лише в суді касаційної (а не першої чи апеляційної) інстанції**
- наявність висновку Великої Палати ВС щодо юрисдикційності спорів у подібних правовідносинах

Порушення правил юрисдикції (3)

➤ справа **не підлягає передачі** на розгляд Великої Палати ВС якщо:

1) учасник справи брав участь у розгляді справи **в судах першої чи апеляційної інстанції і не заявляв про порушення** правил предметної чи суб'єктної юрисдикції;

2) учасник справи **не обґрунтував порушення судом правил предметної чи суб'єктної юрисдикції наявністю судових рішень Верховного Суду** у складі колегії суддів (палати, об'єднаної палати) іншого касаційного суду у справі з подібною підставою та предметом позову у подібних правовідносинах;

3) Велика Палата ВС **уже виклала у своїй постанові висновок щодо питання предметної чи суб'єктної юрисдикції спору** у подібних правовідносинах

Порядок розгляду справ Великою Палатою ВС

- усі складом Великої Палати ВС усі категорії справ (кворум – не менше 2/3 складу, 14 суддів)
- у судовому засіданні з повідомленням (викликом) учасників справи, явка яких не є обов'язковою (усі кримінальні справи, переважна більшість господарських справ, апеляційний розгляд адміністративних справ)
- за наявними матеріалами справи (у письмовому провадженні) – усі цивільні справи, окремі господарські та адміністративні справи

Усне слухання справи та письмове провадження

- Усне слухання справи:
 - ✓ **безпосередність сприйняття** обставин справи суддею;
 - ✓ перегляд справ Великою Палатою ВС **в апеляційному порядку**;
 - ✓ розгляд **кримінальних справ**;
 - ✓ **суспільно важливі справи**, «резонансні» справи
- Письмове провадження:
 - ✓ суд касаційної інстанції – **суд права, а не факту**;
 - ✓ **пришвидшує** розгляд справи

Повноваження Великої Палати ВС як суду касаційної інстанції (1)

- Суд касаційної інстанції згідно зі ст. 308 ГПК за результатами розгляду касаційної скарги має право:
 - 1) залишити судові рішення судів першої інстанції та апеляційної інстанції без змін, а скаргу без задоволення (ст. 309 ГПК);
 - 2) скасувати судові рішення судів першої та апеляційної інстанцій повністю або частково і передати справу повністю або частково на новий розгляд, зокрема за встановленою підсудністю або для продовження розгляду (ст. 310 ГПК);
 - 3) скасувати судові рішення повністю або частково і ухвалити нове рішення у відповідній частині або змінити рішення, не передаючи справи на новий розгляд (ст. 311 ГПК);

Повноваження Великої Палати ВС як суду касаційної інстанції (2)

➤ Суд касаційної інстанції за результатами розгляду касаційної скарги має право:

4) скасувати постанову суду апеляційної інстанції повністю або частково і залишити в силі рішення суду першої інстанції у відповідній частині (ст. 312 ГПК);

5) скасувати судові рішення суду першої та апеляційної інстанцій повністю або частково і закрити провадження у справі чи залишити позов без розгляду у відповідній частині (ст. 313 ГПК);

6) визнати нечинними судові рішення судів першої та апеляційної інстанцій повністю або частково і закрити провадження у справі у відповідній частині (відмова від позову, мирова угода);

Постанова Великої Палати ВС

- за результатами перегляду судових рішень Велика Палата ВС **ухвалює постанову**, яка підписується **суддями, які брали участь** в розгляді справи
- складається з **вступної, описової, мотивувальної та резолютивної частин** (ст. 315 ГПК)
- у разі проголошення лише **вступної та резолютивної частин** судового рішення у **5-ти денний строк** виготовляється його повний **текст**
- постанова має міститися **висновок Верховного Суду про те, як саме повинна застосовуватися норма права**

Окрема думка судді

- суддя, не згодний з рішенням, може **письмово викласти свою окрему думку**
- **про наявність окремої думки повідомляються учасники справи** без оголошення її змісту в судовому засіданні
- окрема думка **приєднується до справи** і є відкритою для ознайомлення
- окрема думка – **збіжна** (незгода з мотивуванням) та **розбіжна** (незгода з результатом вирішення справи)

Зала судових засідань Великої Палати ВС

Верховний
Суд

Дякую за увагу!